

Cercetările existente la momentul actual sugerează că istoriile sociale pot fi eficiente în îmbunătățirea comportamentului adaptiv și reducerea comportamentului dedorit, în special atunci când sunt utilizate împreună cu analiza comportamentală aplicată (ABA) [4, vizitat 02.08.2018]. Cu toate acestea, copiii din spectrul autismului pot utiliza metoda doar în cazul în care comunica cu propoziții care unesc idei diferite.

În urma efectuării mai multor studii în grupuri mici de copii cu TSA de vârstă școlară au arătat eficacitatea utilizării istoriilor sociale. Istoriile sociale sunt considerate eficiente, dar numai dacă se potrivesc cu abilitățile de comunicare ale copilului. Ca și în cazul multor altor intervenții pentru tulburările din spectrul autismului, există necesitatea unei cercetări empirice mai avansate, pe un eșantion mai mare de copii cu TSA pentru a califica istoriile sociale drept intervenție bazată pe dovezi.

Bibliografie:

1. The New Social Story Book, Carol Gray, 2015
2. https://www.autism.com/treating_social
3. <https://www.autismparentingmagazine.com/social-stories-for-autistic-children/>
4. <http://outfund.ru/socialnye-istorii-dlya-detej-s-autizmom/>

PROBE DE EVALUARE LOGOPEDICĂ

Andone R., Pelivan A., logopezi, gradul II, IET 150, Chișinău

Rezumat: Evaluarea logopedică este un instrument indispensabil examinării limbajului. Informațiile acumulate din fișa medicală, interviul cu părinții, observarea, evaluarea articulației sunetelor, a auzului fonematic, a abilităților gramaticale ajută la stabilirea unui pronostic logopedic. Articolul prezentat conține un suport ilustrat, relevând probe practice de examinare a tulburărilor de limbaj și comunicare. Probele sunt captivante, laconice, adaptate vârstei preșcolară. Rezultatele pot fi consemnate în fișa logopedică, pentru realizarea programelor de intervenție individualizate.

Cuvinte cheie: evaluare, limbaj, probe.

Summary: Logopedic evaluation is an indispensable tool for examining language. The information gathered from the medical record, the interview with the parents, the observation, the evaluation of the sound articulation, the phonematic hearing, the grammatical abilities help to establish a logopedic prognosis. The presented article contains illustrated support, revealing practical evidence of language and communication disorders. The samples are captivating, laconic, adapted to the preschool age. The results can be recorded in the logopedic record for the realization of the individualized intervention programs.

Keywords: evaluation, language, test.

Necesitatea folosirii materialului didactic în cadrul examinării ne-a determinat să elaborăm un set de probe vizând caracteristica limbajului, compartiment din fișa logopedică, incluzând vorbirea impresivă, vocabularul, starea auzului fonematic, și pronunția. Evaluarea presupune colectarea de informații complete, interpretarea de date, înaintarea și soluționarea de probleme vizând orientarea sau reorientarea deciziei și intervenției logopedice (V. Olărescu 2008). Evaluarea logopedică complexă include analiza comportamentului subiectului, limbajului, structurile asociate limbajului prin colectarea datelor anamnezice generale și specifice, care facilitează elaborarea programului de intervenție personalizat.

Standardele de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere până la 7 ani, (A.Bolboceanu, C.Cincilei 2013) cuprind subdomeniul despre dezvoltarea limbajului și

comunicării. Probele ilustrative prezentate pot fi folosite nu numai de logopezi, dar și de către educatorii din instituțiile preșcolare, pentru a determina indicatorii privind aspectul comunicării receptive și expresive.

Evaluarea va începe cu analiza datelor anamnezice generale și specifice prin crearea unei atmosfere încurajatoare și folosirea unor probe care să evidențieze clar deficitul de limbaj și deficiențele asociate (G.Burlea, 2011).

Examinarea logopedică complexă constă:

1. Depistarea cazului
2. Consemnarea anamnezei
3. Examinarea elementelor aparatului fonoarticulator
4. Examinarea respirației
5. Examinarea auzului
6. Examinarea deglutiției
7. Examinarea vocii
8. Examinarea articulării propriu-zise
9. Examinarea vocabularului și a structurilor gramaticale
10. Examenul motricității
11. Examenul lexic și grafic
12. Examenul dezvoltării mintale

Probele prezentate urmăresc capacitatea de pronunție în vorbirea reflectată și în vorbirea independentă. Ca procedee utilizăm jocul didactic, conversația, povestirea după imagini, povestirea liberă. Aspectul fonetic identifică abilitățile de ascultare, de percepere, de pronunție a sunetelor vocale și consoane. Aspectul lexical urmărește volumul vocabularului activ și pasiv, cunoașterea cuvintelor de ordin general (generalizatoare): fructe, legume, animale... Aspectul gramatical urmărește utilizarea corectă a părților de vorbire și a acordului dintre ele (cuvinte ce exprimă verbe, substantive, adjective, pronume, prepoziții, conjuncții...). Rezultatele obținute în urma evaluării și examinării favorizează completarea fișei verbale și planificarea adecvată a obiectivelor de recuperare logopedică.

Bibliografie:

1. Bolboceanu, A., Cincilei, C., Ionescu, M., Standarde de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere până la 7 ani, Tipografia-Sirius, 2013
2. Burlea, G., Burlea, M., Burlea, A., Mereuță, A., Milici R. C., Zamfirache, A., Dicționar explicativ de logopedie, Polirom, 2011, p.148-152
3. Olărescu, V., Logopedia Perspectiva diagnosticului logopedic, Chișinău, 2008, p. 228
4. Șoimița, A.G., Minighid logopedic, Editura Universitară, București, 2010.

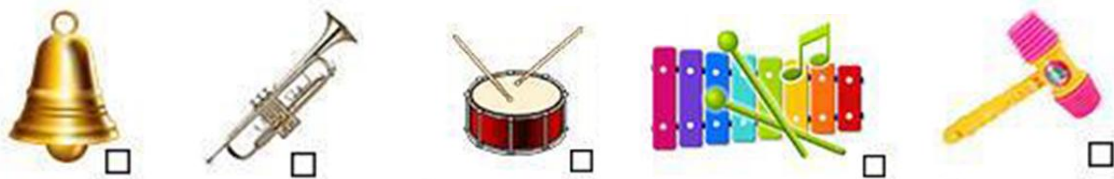
PROBE DE EVALUARE LOGOPEDICĂ (vârsta 4-6 ani)

Numele/ Prenumele copilului _____ Data _____

I Aspectul fonetic

Scopul: identificarea sunetului emis de obiecte.

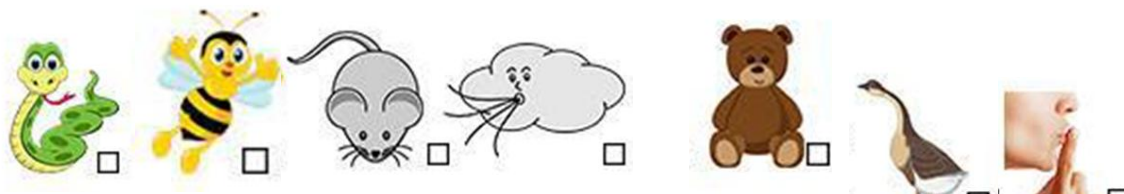
Desfășurarea: se demonstrează obiectele, apoi copilul determină obiectul după sunetul emis.

- Jocul „Cine/ Ce/ Cum face?”.

Scopul: determinarea nivelului de pronunție.

Desfășurarea: copilul numește imaginea și imită sunetele caracteristice.

- Fișa de evaluare a pronunție

Scopul: determinarea vorbirii reflectate la nivel de sunet și cuvânt.

Desfășurarea: logopedul pronunță, copilul ascultă și repetă.

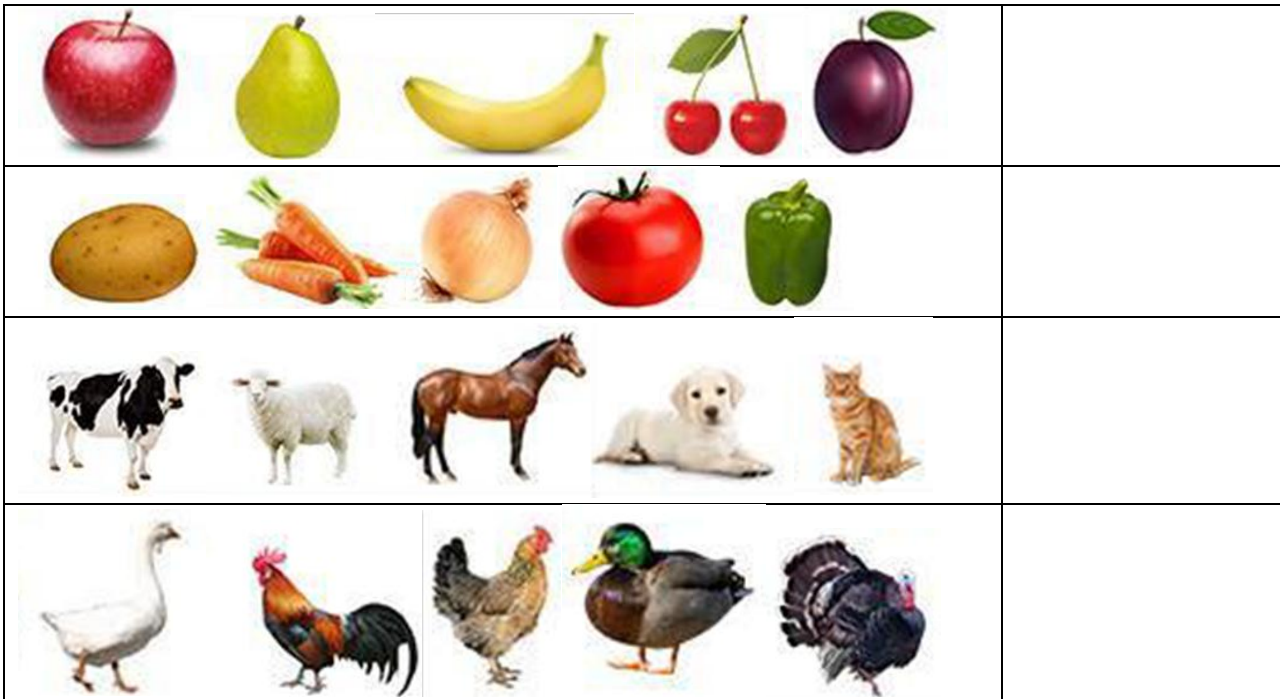
SUNET	POZIȚIA INIȚIALĂ	POZIȚIA MEDIANĂ	POZIȚIA FINALĂ
A	AC	RAC	LUNA
O	OM	POM	RADIO
U	UMBRELĂ	PUNGĂ	CADOU
E	ELEFANT	MELC	RODIE
I	IEPURE	ALBINĂ	ARDEI
Ă	ĂSTA	MĂR	MASĂ
P	PAT	CANAPEA	DULAP
B	BALON	ALBINĂ	CUIB
M	MOTAN	BOMBOANĂ	POM
T	TOBĂ	CARTE	PAT
D	DULAP	CADĂ	IED
N	NASTURE	PERNĂ	SCAUN
L	LUP	VULPE	CAL
F	FLOARE	TELEFON	CARTOF
V	VAPOR	AVION	MORCOV
S	SANIE	CAISĂ	CEAS
Z	ZEBRĂ	IZVOR	GAZ
Ț	ȚAP	CĂȚEL	COTEȚ
Ș	ȘCOALĂ	UȘA	COCOȘ
J	JUCĂRIE	COJOC	BEJ
C	CASĂ	MUNCĂ	GÂNSAC
G	GÂSCĂ	PAPAGAL	STEAG
R	RAC	DRUM	CAR
CI	CIREȘE	BICICLETĂ	MACI
GI	GIRAFĂ	PAGINĂ	FULGI
CE	CEAS	RINOCER	ZECE
GE	GEAM	DEGET	MINGE

II. Aspectul lexical

- Jocul: „Numește. Găsește. Generalizează.”.

Scopul: stabilirea nivelului de înțelegere și folosire a cuvintelor.

Desfășurarea: copilul numește imaginile separate, apoi generalizează.

- Jocul: „Spune invers”.

Scopul: perceperea semnificației cuvintelor antonime.

Desfășurarea: copilul numește imaginile.

III. Vocabularul și structură gramaticală

- Jocul: „Dezmiardă cuvântul”.

Scopul: stabilirea nivelului de înțelegere și folosire a cuvintelor diminutive.

Desfășurarea: copilul dezmiardă cuvintele din imagini.

- Jocul: „O/un – două/doi”.

Scopul: stabilirea schimbării formei cuvântului în dependență de număr.

Desfășurarea: logopedul îi cere copilului să arate un obiect, două obiecte, apoi copilul le numește.

- Jocul: „Cum este?”.

Scopul: stabilirea nivelului de înțelegere și folosire a cuvintelor însușiri.

Desfășurarea: logopedul denumește însușirea, iar copilul încercuiește imaginea potrivită .

- Jocul: „Cine ce face?”.

Scopul: stabilirea nivelului de înțelegere și folosire a cuvintelor acțiuni.

Desfășurarea: copilul denumește cine ce face.

- Jocul: „Cui îi aparține?”.

Scopul: stabilirea schimbării formei cuvântului în dependență de gen, caz.

Desfășurarea: copilul denumește a, ale cui sunt.

IV. Vorbirea independentă

- Conversația (dialogul)
 - Cum te cheamă?
 - Câți ani ai?
 - Ești băiat sau fată?
 - Îți place să te joci cu alți copii?
 - Numără

- Povestirea după imagini

Scopul: identificarea deprinderilor de exprimare corectă sub aspect gramatical.

Desfășurarea: Copilului i se cere sa povestească ce vede.

V. Auzul fonematic

- Repetă sunetele surde-sonore.

P-B T-D... C-G... Ș-J F-V CI-GI R-L

- Repetă silabele.

PA-BA TI-DI CA-GA SO-ZO FA-VA LA-RA ȘA-JA
 PE-BE TU-DU CU-GU SU-ZU FE-VE LU-RU ȘU-JU
 PI-BI TO-DO CI-GI SE-ZE FU-VU LE-RE ȘE-JE

- Repetă cuvintele.

PAIE-BAIE	TATA-DATA	CÂNT-GÂND	FIU-VIU
PUN-BUN	POT-BOT	CARĂ-GARĂ	FATĂ-VATĂ
PRUNĂ-BRUNĂ	LATĂ-LADĂ	CREIER-GREIER	FINĂ-VINĂ

SOC-JOC	LAC-RAC	SAC-ZAC	ȘINĂ-CINĂ
SALE-JALE	CAL-CAR	SEAMĂ-ZEAMĂ	COȘI-COCI
PRĂȘIT-PRĂJIT	LUP-RUP	SARE-ZARE	DUȘI-DUCI

- Repetă cuvintele care se deosebesc printr-un sunet.

COT-TOT, COT-POT, LAC-MAC, SAC-LAC, NARĂ-PARĂ, MERE-PERE, TATĂ-FATĂ.

- Repetă logatomii

MA-CU, LU-TI, PON-TI, SOU-TRA-MI, PLI-NĂ-RA, CO-TI-MA

- Repetă cuvintele cu structură silabică complicată.

ELECTRICITATE, MEDICAMENTE, GRĂDINIȚĂ, FARFURIOARĂ, OGLINJOARĂ